
Pomáhat není tak složité

O tom, že můj stát - Rusko - zahájil válku na území Ukrajiny, jsem se dozvěděla hned ráno 22. února. Napsal mi o tom bratr. Okamžitě jsem kontaktovala svou nejbližší kamarádku, která se v té době snažila uniknout před děsivými výbuchy. Bylo to opravdu strašné ráno. Od té chvíle jsem neměla klid, neustále jsem sledovala zprávy a trápila se pocitem viny, i když jsem v té době žila už skoro čtyři roky v Česku.

Foto: Sofia S.

Na začátku března jsem obdržela e-mail od Nikol Hladíkové, tehdejší vedoucí Humanitárního oddělení CSSP (Centrum sociálních služeb Praha), která oslovila studenty a nabídla práci s uprchlíky v KACPU (Krajské asistenční centrum pro uprchlíky). Podmínkou byla znalost ukrajinštiny či ruštiny a češtiny. Okamžitě jsem odpověděla, že se chci zapojit. Tato práce pro mě neznamenal jen pomoc druhým, ale i záchranu sama sebe. Nemohla jsem si dovolit zůstat doma nečinně, když lidé - děti, matky, babičky - utíkali před válkou. Bylo to nepředstavitelné.

Můj první den v KACPU, stejně jako všechny následující, nikdy nezapomenu. Chaos. Stovky, možná i tisíce lidí, kteří naprosto nevěděli, co a jak dál se svými životy, které si nakládali do tašek a utekly pryč z domova, tak daleko, jak to bylo možné. Moje práce spočívala v tlumočení, ale brzy jsem si uvědomila, že je potřeba pomoci i s dalšími záležitostmi jako byrokracie, hlídání dětí, distribuce základních hygienických a potravinových balíčků, nepřetržitá podpora. Někteří lidé ze znevýhodněných oblastí neměli vzdělání, takže jsem mnohokrát vyplňovala žádosti o dočasnou ochranu. Navíc potřebovali někoho, kdo by jim vysvětlil v jejich jazyce, co je čeká na novém místě pobytu. Proto jsem je doprovázela a můj den vypadal tak, že jsem musela být v KACPU v 9 hodin ráno, pracovala do 14-15 hodin, poté jsme přepravovali lidi autobusy s hasiči do různých ubytoven. Jedna z nich byla v Ostravě. 6 hodin tam, ubytování, vysvětlení, překlad a pak dalších 6 hodin zpátky. Často jsem se vrátila domů v 7 hodin ráno, šla do sprchy, hodinu spala a znovu zpátky. Nikdo nechtěl jezdit tak daleko. Nikdo na to nebyl připraven. Možná jsem na to nebyla připravená ani já, ale v té době jsem nemohla jednat jinak.

V několika ohledech mi pomohla i Fakulta humanitních studií. Zaprvé, díky mezinárodnímu prostředí jsem měla možnost setkávat se s Ukrajinci a lépe je chápat v jejich běžném životě a kultuře. Zajímala jsem se o ně již před válkou. Zadruhé, měla jsem dostatek kreditů a zbývaly mi pouze státní zkoušky, což mi umožnilo věnovat se pomoci a zároveň pečovat o své psychické zdraví. Potřebovala jsem si srovnat myšlenky a být mezi lidmi, kteří mou pomoc potřebovali. Jinak bych se ztratila ve vlastním obviňování...

Foto: Sofia S.

V KACPU jsem pracovala až do konce a poté jsme byli přesunuti na jiný objekt - uprchlický tábor. I když šlo o jinou lokalitu, základní problémy byly stejné. Často jsme museli v noci vyprazdňovat vodu z promáčených stanů, ztráceli elektřinu kvůli bouřkám, nedostávali jsme dostatek jídla, oblečení nebo pitné vody. Lidé utíkající z různých oblastí, včetně těch žijících v chudobě bez základních hygienických zařízení, potřebovali, abychom jim všechno vysvětlili. Těhotné, nemocné, lidé trpící psychickými problémy, všichni se báli a vzpomínali na to, co museli zanechat doma v Ukrajině. Po táborech jsem se přesunula na humanitární hotel a stále pracuji s lidmi z Ukrajiny, kteří patří do skupiny zranitelných osob.

Tento příspěvek by měl být stručný, ale i kdybych napsala stovky stránek, nedokázala bych zachytit veškerou lidskou bolest, se kterou jsem se setkala. Jediné, co chci říct, je, že pomáhat není složité. Stačí chtít a udělat alespoň jeden krok správným směrem - k lidem. Nakonec se to vždy vyplatí.

Sofia S., studentka bakalářského programu